

Nina Svahn

WORLD PRESS INSTITUTE FELLOWSHIP

5.9.- 8.11.2025

Osallistuin World Press Instituten toimittajaohjelmaan Yhdysvalloissa syksyllä 2025.

Ehdin silmäillä ohjelmaa ja pohtia siihen hakemista muutaman vuoden ajan. Vaikka hakukriteerit eivät ole erityisen tiukat koulutuksen suhteen, halusin suorittaa aikuisiällä aloittamani maisteriopinnot ensin loppuun.

Olin siis todella motivoitunut kuultuani, että minut oli valittu stipendiaatiksi, vaikka työuraa minulla on jo yli 20 vuotta. Tämä tarkoitti myös, että olin WPI:n toimittajaohjelmassa selkeästi muita osallistujia vanhempi.

Ryhmässämme oli yhteensä 9 journalistia eri puolilta maailmaa. Muut osallistujat olivat Argentiinasta, Kanadasta, Namibiasta, Keniasta, Bulgariasta, Italiasta, Egyptistä ja Indonesiasta.

Osalla stipendiaateista oli aiempaa kokemusta Yhdysvalloista, toiset puolestaan olivat maassa ensi kertaa.

Itselläni oli aiempaa työskentelykokemusta Yhdysvalloista kuvajournalistina. Mielestäni se oli jopa etu stipendiaattimatkan aikana. Minulla oli valmiiksi käsitys amerikkalaisesta yhteiskunnasta ja arjen käytännön asioista.

Kuitenkin WPI:n stipendiaattina sain mahdollisuuden laajentaa ymmärrystäni sisällöllisesti sekä keskittyä asiakokonaisuuksiin, joihin aiemmassa työssäni Yhdysvalloissa minulla ei ollut aikaa tai pääsyä.

Helsingin Sanomien Säätiön stipendiaatti ei saa työskennellä opintomatkan aikana. Onneksi. Tämä on ollut ainutlaatuinen etuoikeus irtautua työarjen rutiineista ja vapauttaa tilaa uusille ajatuksille.

“NINE WEEKS, NINE CITIES, NINE FELLOWS”

Yhdeksään viikkoon mahtui uskomattoman laaja kirjo asiaa ja kokemuksia.

Saavuimme syyskuussa 2025 Minneapolisiin tilanteessa, jossa kaupungissa oli viikkoa aiemmin tapahtunut kouluampuminen. Kaksi alakouluikäistä lasta kuoli, lähes parikymmentä loukkaantui. Tapaus kosketi läheisesti myös osaa WPI:n henkilökunnasta.

Kurssia oli ehtinyt kulua alle viikko, kun MAGA-aktivisti Charlie Kirk ammuttiin yleisötapahtumassa yliopistokampuksella Utahissa. Viimeistään tässä hetkessä monelle valkeni, että asiat, joista raportoimme kotitoimituksissamme ovat Yhdysvalloissa läsnä.

Ensimmäiset viikot vietimme World Press Instituten kotikaupungissa, Minneapolisissa. Sieltä käsin autoilimme lähelle Kanadan rajaa Grand Marais'n pikkukaupunkiin, jossa oli suomalaisittain kotoiset maisemat (ja jopa suomalainen sauna). Majoituimme perheisiin, joten saimme kokea hetken perhe-elämää ja leppoisia ulkoilma-aktiviteetteja ennen tiukkaa asiaa ja tiivistä reissurupeamaa.

Syksyllä 2025 opintomatka kiersi autoillen ja lentäen yhdeksän kaupunkia eri puolilla Yhdysvaltoja: Minneapolis & St. Paul (MN), Grand Marais (MN), Muscatine (IA), Chicago (IL), San Francisco (CA), Phoenix (AZ), Anchorage (AK), Washington D.C., New York (NY), Austin (TX).

YLIOPISTOT JA AJATUSHAUTOMOT

Pidin siitä, että stipendiaateille oli koottu luentoja ja tapaamisia eri teemoista, eri yliopistoissa, eri puolilla Yhdysvaltoja.

Räätälöidyt tapaamiset professorien ja luennoitsijoiden kanssa olivat tehokkaita täsmäiskuja. Oli ainutlaatuista päästä esittämään syventäviä kysymyksiä suoraan asiantuntijoille, ja tästä mahdollisuudesta ryhmämme otti jokaisen minuutin irti. Kysymysvuoroista lähes kilpailtiin ja aika tuntui usein loppuvan kesken.

Erityisesti nämä kokonaisuudet jäivät mieleeni: **American Politics in the Trump Era** (political science professor David Schultz, Hamline University, St. Paul), **A conversation on the state of local news in the US & Chicago media landscape past and present** (Medill Journalism School, Northwestern University, Chicago), **A look at AI-generated harms and covert influence operations, as well as information disorder and digital publics** (Dr. Shelby Grossman, The Cronkite School of Journalism, Arizona State University), **A Conversation on Mental Health & Journalism** (Kate West, University of Texas at Austin), **A meeting with Jim Henson** (Polling Expert and Director of TX Politics Project).

Lisäksi tekoälyn käytöstä uutishuoneissa ryhmäämme koulutti WPI:n ohjelmajohtaja Camilla Bath. Hän auttoi ymmärtämään oleellisia perusasioita tekoälyn hyödyntämisestä uutistyoissa. **AI and the modern newsroom: Tools, trends and ethical challenges.**

Ajatuksia herättävä oli myös Chicagossa järjestetty **Solutions Journalism Network Workshop**. Siellä etsittiin yhdessä uusia, ratkaisukeskeisiä näkökulmia journalistiseen työhön.

Yliopistoista itselleni erityisen merkitykselliseksi nousi mahdollisuus opiskella **Stanfordin** huippuyliopistossa - vaikkakin ainoastaan yhden päivän ajan. Nautin joka hetkestä. Oli hienoa päästä näkemään kampus sisältä päin, tarkkailla opiskelijoita ja osallistua edes hetken huippuyliopiston elämään.

Stanfordissa meille oli järjestynyt muutama räätälöity luento ja tapaaminen: **Saving Democracy from Russian Rage, Chinese Ambition, and American Complacency** (Professor Larry Diamond, Political Science and Sociology at Stanford), **Meeting with Big Local News** (Founder of Big Local News, Cheryl Phillips), **Meeting with Djordje Padejski** (Lecturer, Journalism Program, Stanford University).

Ja koska mainitsin Stanfordin, en voi olla mainitsematta hienoa kokemusta **Harvard Clubilla**, New Yorkissa. World Press Instituten perustajan Harry Morganin kaksi poikaa tapasivat stipendiaatit illallisella Harvard Clubilla, jonne normaalisti on pääsy ainoastaan Ivy League -yliopiston alumneilla. Uskomaton kurkistus kirjastohuoneisiin ja saleihin, jotka henkivät Harvardin henkeä ja historiaa. Hieno hetki tälle WPI:n 60. vuosikurssille.

Vierailut ajatushautomoissa ja tutkimuslaitoksissa painottuivat Washingtoniin. Kohteet olivat uutistyoista tuttuja: **Pew Research, Brookings Institution, CATO Institute, American Enterprise Institute.**

Yksi mielenkiintoisimmista oli pääsy konservatiiviseen ajatushautomo **The Heritage Foundationiin**. Ajatushautomo julkaisi ennen presidentti Donald Trumpin uudelleen valtaannousua Project 2025 -raportin, jota on pidetty suunnitelmalla valtaan nousun varalta. Trump tosin on kiistänyt yhteytensä raporttiin.

Vierailumme Yhdysvalloissa osui Trumpin toisen kauden ensimmäiseen vuoteen. The Heritage Foundationin vierailulla kiivasta keskustelua herätti muun muassa rahoituksen leikkaaminen julkisen palvelun medialta - meitä julkisen palvelun yhtiöissä työskenteleviä toimittajia oli useampia stipendiaatteina.

Vierailumme ajankohtaan Washingtonissa osui myös **kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n vuosikokous** -mielenkiintoinen kurkistus kulisseihin sielläkin.

MEDIAVIERAILUT JA VERKOSTOITUMINEN

World Press Insituten toimittajaohjelman erityinen suola on päästä sisälle yhdysvaltalaisiin mediataloihin ja sanomalehtiin.

Vierailukohteita oli useissa eri osavaltioissa ja olin yllättynyt ja erityisen mielissäni, että huippujournalistit ja isojen mediatalojen päätoimittajat antoivat aikaansa meidän ryhmällemme.

Useimmat olivat raivanneet kalentereistaan tunnin vain istuakseen alas kanssamme sekä keskustellakseen ja vastatakseen kysymyksiin ajankohtaisista asioista. Näin tekivät muun muassa **The New York Timesin johtokaksikko** Joseph Kahn (Executive Editor) ja Marc Lacey (Managing Editor).

Pulitzer Centerissä Washingtonissa tapasimme kirjailijan ja The New York Timesin kolumnisti, Pulitzer-palkitun **Thomas Friedmanin**.

Tapaamisten painoarvoa nosti se, että keskustelut olivat taustakeskusteluja, joten sana oli vapaa monessa paikassa.

Mediavierailuja teimme ainakin näihin kohteisiin: **Star Tribune** (Minneapolis), **Minnesota Public Radio**, **Chicago Public Media and Chicago Sun Times**, **Center for Investigative Reporting & Mother Jones** (San Francisco), **AZ Republic** (Phoenix), **KTUU - Alaska News Source**, **The Washington Post**, **CBS News** (DC), **Axios** (DC), **Politico** (DC), **CNN** (DC), **ProPublica** (NYC), **NBC Universal** (NYC), **he New York Times** (NYC), **Documented** (NYC), **The Wall Street Journal** (NYC), **Dan Abrams Media** (NYC), **New York Public Radio**, **Associated Press** (NYC), **LinkedIn News** (NYC) **Texas Tribune** (Austin).

Lohdullista ehkä on, että uutishuoneiden haasteet tuntuvat olevan globaaleja: nuorten tavoittaminen, tiukka talous, kutistuvat uutishuoneet, mutta entistä suuremmat vaatimukset, tekoäly.

Esimerkiksi Chicagossa kamppailu olemassa olosta oli johtanut erikoiseen yhteenliittymään, jossa julkisen palvelun Chicago Public Media osti Chicago Sun Times -sanomalehden vuonna 2022.

KOHTAAMISET

Yhdeksän viikon aikana kohtasimme amerikkalaisia kaikilta mahdollisilta elämän osa-alueilta. Meillä oli mahdollisuus keskustella niin perheiden, koululaisten, opiskelijoiden, diplomaattien kuin elinkautisvankienkin kanssa.

Tavallista **perhearkea** vietimme isäntäperheissä Grand Marais'n pikkukaupungissa, Minnesotassa. Asuin perheessä, joka pyöritti pikkukaupungin hammaslääkäriasemaa. Olimme sitten koululaisten lentopallo-ottelussa tai illallisella ravintolassa, kaikki asukkaat tunsivat hammaslääkäriäidin - nämä kohtaukset olivat kuin amerikkalaisesta hyvän mielen elokuvasta.

Lasten kanssa teimme vapaaehtoistyötä San Franciscossa. **826 Valencia** on järjestö, joka organisoii tarinankerronnallisia aktiviteetteja vähäosaisille oppilaille. Autoimme lapsia keksimään omat tarinansa, jotka he käsikirjoittivat ja äänittivät lyhyiksi podcasteiksi parin tunnin aikana. Mikä oppimiskokemus myös itselle yrittää kiteyttää omaa osaamistaan lapselle.

Yläkouluikäisiä kohtasimme Muscatine High Schoolissa, Iowassa. Heidän kanssaan kävimme kiertäviä pyöreän pöydän keskusteluja. Entistä terävämpiä kysymyksiä journalistin työstä. **Journalismin opiskelijoita** puolestaan tapasimme Minneapolisissa. Kysymyksiin vastatessa joutuu todella perustelemaan myös omia ratkaisuja työssään.

Diplomatian kysymyksiä käsitelimme muun muassa Kanadan pääkonsulin kanssa Minneapolisissa, Itävallan tech diplomaatin kanssa keskustelimme San Franciscossa ja entinen Yhdysvaltain diplomaatti Tom Hanson luennoi ja keskusteli kanssamme Yhdysvaltain ulkopoliitiikasta. Arktisen alueen kysymyksistä keskustelimme Anchoragea, Alaska World Affairs Councilissa.

Tapasimme myös **YK:n pääsihteerin tiedottajan Stephane Dujarricin** YK:n päämajassa New Yorkissa. Seurasimme tovin hänen rutinoitua työskentelyään päivittäisessä lehdistötilaisuudessa.

Elämän varjopuoleen meidät tutustutti ryhmä elinkautisvankeja pahamaineisessa **San Quentinin vankilassa**, San Franciscossa. Nämä kohtaamiset ovat jääneet pysyvästi mieleen niin aiemmille stipendiaateille kuin meille. Neljä vankia toimivat ohjatusti oppaanamme. Jokainen esittäytyi kertomalla karun yksityiskohtaisesti tekemästään henkirikoksesta, jonka seuraus on ollut elinkautinen vankeustuomio. Jokaiselta sai

myös avoimesti kysyä mitä tahansa. Pysäyttävä kokemus molemmin puolin. Vankilan alueella toimii edistyksellisesti muun muassa sanomalehti, jossa osa vangeista työskentelee. Kääntöpuolena muutaman neliön vankisellit olivat kuin sadan vuoden takaa.

Chicagossa vierailimme kansalaisjärjestössä, joka työskentelee kitkeäkseen aseväkivaltaa kaduilta. **CRED**-nimisen järjestön johdossa on Arne Duncan, joka toimi Yhdysvaltain opetusministerinä presidentti Obaman kaudella. Minneapolisissa puolestaan vankilasta vapautuneita avitettiin takaisin yhteiskunnan arkeen tarjoamalla työtä **All Square** -lounasravintolassa.

BLOGIT JA PANEELIKESKUSTELUT

Matkan aikana jokainen stipendiaatti kirjoitti WPI:n verkkosivuille blogikirjoituksia.

Käytännössä kirjoitusvuoro osui omalle kohdalle joka toinen viikko. Tahti oli mielestäni vielä hallittavissa, vaikka moni meistä löysi aikaa kirjoittamiselle lähinnä todella myöhään illalla, juuri ennen palautuksen takarajaa.

Aiempina vuosina stipendiaatit ovat ymmärtääkseni joutuneet kirjoittamaan blogitekstin joka viikko ja se on liikaa näin tiivistähtisessä ohjelmassa.

Kirjoittaminen opetti paljon. Englanninkielisen tekstin tuottaminen oli jopa helpompaa, kuin mitä ennakkoon olin ajatellut. Vain kanadalainen toimittaja oli äidinkieleltään englanninkielinen, joten me muut taistelimme pilkkusääntöjen ja nyanssien kanssa.

Meidät ohjeistettiin käyttämään uutistoimisto AP:n kirjoitustyyliä. Se ei tietenkään kirjoittajana ollut minulle tuttu, mutta se, että tekstit editoi ammattilainen opetti paljon. Pidin kyllä tästä haasteesta. Kirjoitin muun muassa uutiskanavien tiukasta taloustilanteesta, vapaaehtoistyön roolista ja merkityksestä Yhdysvalloissa ja kasvavasta uutisautiomaasta. Sana oli vapaa.

Lisäksi jokaisen piti rohkaistua esiintymään julkisesti. Stipendiaatit osallistuivat kukin vuorollaan julkisiin paneelikeskusteluihin yleisön edessä. Itse olin lavalla Minnesotan Grand Marais'ssa, Alaskan Anchorage'ssa sekä valmistujaistilaisuudessa Minneapolisissa. Valmistujaistilaisuudessa jokainen myös piti kirjoittamansa puheen, uusi kokemus sekin.

Paneelikeskusteluissa Suomi kiinnosti! Stipendiaattimatkan osui aikaan, jolloin Suomen ja Yhdysvaltojen suhteet olivat muodostuneet historiallisen tiiviiksi.

Yleisö näissä tilaisuuksissa oli enimmäkseen reilusti keski-ikästä ylittävää, selvästi lukenutta ja tiukasti perillä päivän politiikasta. Heitä kiinnosti Suomen sijainti Venäjän naapurimaana, Suomen hävittäjähankinnat Yhdysvalloista, politiikan näkyvät henkilöt Sanna Marin ja Alexander Stubb, Suomen liittyminen Natoon sekä jäänmurtajakaupat, jotka ajoittuivat sopivasti siihen, kun olimme arktisen alueen tuntumassa Alaskassa.

Englanninkielisissä paneelikeskusteluissa, jotka käsittelivät Suomen ulkopoliittikkaa jouduin kyllä pinnistelemaan - mutta selvisin, ja se oli hieno tunne. Viimeisin paneelikeskustelu oli jopa yllättävän rento ja hauska, vaikka neljän stipendiaatin voimin puhuimme tiukkaa asiaa.

PLUSSAT, MIINUKSET ja KULUT

World Press Instituten toimittajaohjelma on mielestäni äärimmäisen hyvin suunniteltu. Liikkuvia osia on paljon: vierailut, lennot, siirtymiset, majoitukset ja niin edelleen. Vastuuhenkilöt työskentelevät läpi koko ohjelman. Jos jotain peruuntuu, jotain muuta yritetään järjestää tilalle. Sitä arvostin paljon. Paperilla matkaohjelma taisi olla reilusti yli 70 sivua!

World Press Instituten toiminnanjohtajana pari vuotta sitten aloittanut Zach Mullinax on työssään hyvä. Hänen kanssaan osin ohjelmassa on hänen edeltäjänsä, nykyään hallituksen puheenjohtajana toimiva David McDonald. Meidän kurssillamme oli ensi kertaa mukana myös ohjelmajohtaja Camilla Bath, ja ratkaisu oli todella hyvä. Koska ohjelma elää ja muuttuu hieman yhdeksän viikon aikana, Bath oli apuna järjestelyissä. Lisäksi hän on taustaltaan toimittaja, joten hän osasi ymmärtää kaltaisiaan erityisen hyvin.

Vaikka WPI:n toimittajaohjelmalla on 60-vuotinen historia, olen silti otettu siitä, miten säätiöt ja yksityishenkilöt ovat sitoutuneet sen rahoittamiseen. Tapasimme yhdysvaltalaisia yksityishenkilöitä, jotka kirjaimellisesti käyttävät omaa aikaansa ja rahaansa, jotta kansainväliset toimittajat pääsevät näkemään ja kokemaan kaiken edellä mainitun. Arvostan sitä todella paljon.

Mukana oli myös paljon vapaaehtoisia, jotka olivat meille kontaktihenkilöinä, autonkuljettajina, majoittajina - tai uusina ystävinä. Minulle nimetyt kontaktihenkilöt Minneapolisissa, ikäiseni tekstieditoija sekä nuori tv-toimittaja, ovat nykyään ystäviäni.

Miinuksia joutuu hieman hakemalla hakemaan. Jotkin vierailut olivat liian pintapuolisia: emme olleet koululuokka vaan joukko toimittajia, ammattilaisia.

Harmillista oli myöskin se, että pääsy konservatiiviin mediataloihin on kiristynyt. Esimerkiksi FOX News oli välittömästi kieltäytynyt ottamasta ryhmäämme vastaan. Sitä hieman tasoitti pääsy ajatushautomo The Heritage Foundationiin, mutta silti.

Puhuimme ryhmämme kanssa myös siitä, että olisi hyvä, että ohjelmassa olisi mukana jokin osavaltio ns. ruostevyöhykkeellä tai raamattuvyöhykkeellä. Se tasapainottaisi ohjelmaa entisestään.

Helsingin Sanomain Säätiön panostus stipendiaatin matkaan on todella merkittävä. Lisäksi World Press Institute pitää ryhmästä todella hyvää huolta sekä antaa päivärahaa muun muassa ruokailuja varten. Stipendiaatin on kuitenkin hyvä ymmärtää, että se raha ei yksinomaan riitä. Yhdysvallat on entistä kalliimpi ja pelkästään syömiseen saa kulumaan paljon rahaa. Toki useimmilla meistä juoksee kulut myös kotimaassa.

Itse käytin matkaan paitsi säästöjäni niin myös muutamia vuosilomaviikkoja sekä otin tuntuvasti palkatonta vapaata. Myös tämä on hyvä huomioida matkan kuluissa. Aikataulu on tiivis ja ohjelmaa on paljon. Kyseessä ei ole lomamatka.

Vapaa-aikaakin on. Kannustan tuleviakin stipendiaatteja nauttimaan ainutlaatuisesta tilaisuudesta nähdä ja kokea myös vapaa-aikana. Itse käytin aikaa ja rahaa muun muassa arkkitehtuurikierroksella ja improvisaatioteatterissa Chicagossa, NHL-jääkiekko-ottelussa Washingtonissa, nykytaiteen museossa San Franciscossa, musikaalissa New Yorkissa ja livekeikoilla lukuisissa kaupungeissa, kuten Austinissa. Lisäksi teimme ikimuistoiset vierailut Grand Canyonille sekä jäätikölle Alaskassa.

TULEVAISUUS

Heti kotiin palattuani kirjoitin somepäivityksessäni näin:

“2,5 kuukautta Yhdysvalloissa oli intensiivinen ja silmiä avaava kokemus. Se muistutti itseäni siitä, kuka olen, mitä haluan - ja ennen kaikkea siitä, mitä en halua. Olen kiitollinen, että Helsingin Sanomain Säätiö sekä World Press Institute näkivät ammattitaitoni arvokkaana ja halusivat panostaa siihen aikaa ja rahaa.”

Ajattelen yhä samoin. Yhdysvaltalainen ammatillinen ympäristö ja sosiaalinen kanssakäyminen sopivat minulle.

Yhdysvalloissa tartuin haasteisiin rohkeammin, ympäristö kannusti siihen. Tuotin tekstejä englanniksi, esiinnyin yleisön edessä sujuvasti vieraalla kielellä, verkostoiduin ja viljelin small talkia.

Pidin vierailuilla tavasta, jolla esimerkiksi päätoimittajat esittivät rohkeita avauksia ja näkemyksiä - vaikken olisi itse jakanut samaa mielipidettä tai heti jo oli kuultavissa, että "no tuo ei ainakaan toteudu". Vai ajatellaanko meillä Suomessa vain niin?

Onneksi ajattelin ennakkoluulottomasti, että opintomatka olisi hyödyllinen myös keski-ikäiselle toimittajalle ja hain stipendiaatiksi. Kuten aiemmin totesin, mielestäni ammattitaidosta ja elämäkokemuksesta oli enemmän hyötyä kuin haittaa tällä opintomatkalla.

Työssäni Ylen uutistoimituksessa vaaditaan vankkaa yleistietoa sekä kykyä nopeasti hahmottaa laajoja asiakokonaisuuksia. On selvää, että näin mittavasta opintomatkasta on suora hyöty arkityöhöni.

Kiitos mahdollisuudesta laajentaa osaamistani ja terävöittää ammatillista identiteettiäni.

